Finlands Landtdags Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

för år 1916

till

Landtdagens Bankutskott

HELSINGFORS 1917,
FINSKA LITTERATURSÄLLSKAPETS TRYCKERI.

Inledande öfversikt af penningemarknaden.

I allt högre grad gjorde sig under år 1916 verkningarna af det alltjämt fortgående kriget gällande i alla land, och utomordentliga kraf ställdes äfven på penningemarknaden.

I London höjdes bankdiskontot, efter att alltsedan den 7 augusti 1914 hafva utgjort 5 %, i juli till 6 %, medan privatdiskontot nedgick under månaderna januari till april från 5 $^{3}/_{16}$ % till 4 $^{5}/_{8}$ %, men sedan åter steg till 5 $^{5}/_{8}$ % i augusti och vid årsskiftet utgjorde 5 $^{17}/_{32}$ %. I Paris bibehöll sig räntan under året vid 5 %. I Stockholm sänktes diskontot i maj från 5 $^{1}/_{2}$ till 5 %, men höjdes i november åter till 5 $^{1}/_{2}$ %, medan räntan i Köpenhamn bibehölls vid 5 % och i Kristiania nedgick i maj från 5 $^{1}/_{2}$ % till 5 och 4 $^{1}/_{2}$ %, men steg i oktober till 5 % och i november till 5$^{1}/_{2}$ %. I Petrograd var den officiella noteringen under hela året 6 %.

Penningeställningen i Finland och Finlands Banks förelse.

I vårt land var penningetillgången under året riklig, beroende uppå den lifliga verksamhet inom industri och handtverk stegrad efterfrågan på de flesta produkter medförde, det tillfälle till god arbetsförtjänst som i alla delar af landet stod till buds, en icke ogynsam årsskörd och den af förhållandena vållade begränsningen i importen. Under hela året hade emellertid industrin att kämpa med betydande svårigheter till följd af de allt större hindren för anskaffande af såväl inhemska som utländska råämnen och mate-

rialier. Tillgången på lifsmedel aftog ständigt och prisen däråå stegrades i samma mån till en tidigare okänd höjd.

Finlands Banks lägsta räntesats sänktes den 19 maj från 5 ½ till 5 %. De enskilda bankernas högsta depositionsränta bibehöll sig under året vid 4 %, men deras ränta å löpande räkning nedsattes den 1 februari från 1 ½ till 1 % och den 1 augusti ytterligare till ½ %.

Finlands Banks avista säljkurser å utländskt mynt fortforo att stiga. Vid årets ingång noterades för Pund sterling Fmk. 34:30, för Frcs 124:50 och för Kronor Fmk. 210:—, Stockholm, Fmk. 209:—, Kristiania, och Fmk. 207:—, Köpenhamn, medan motsvarande noteringar vid årets slut utgjorde resp. 35:25, 127:50, 216:—, 211:— och 206:—. Bankens kursnoteringar för avista Rubel voro:

	Säljkurs:	*Köpkurs:*
från den 1 januari	Fmk 220:50	Fmk 220:—
» » 3 »	» 216:50	» 216:—
» » 4 maj	» 214:50	» 214:—
» » 26 juni	» 216:50	» 216:—
» » 28 juli	» 214:50	» 214:—
» » 1 september	» 216:50	» 216:—
» » 5 »	» 218:50	» 218:—
» » 11 »	» 216:50	» 216:—
» » 31 oktober	» 214:50	» 214:—
» » 13 december	» 212:50	» 212:—
» » 28 »	» 214:50	» 214:—

Vid slutet af år 1915 utgjorde Finlands Banks valuta för sedelutgifning 371,2 miljoner mark, hvaraf 42,6 miljoner mark i guldmynt och omyntadt guld, 1,3 miljoner mark i finskt silfvermynt samt 327,3 miljoner mark i utländska valutor, den obegagnade sedelutgifningsrätten 53,8 miljo-

ner mark och Bankens utlåning 63,7 miljoner mark, medan beloppet utelöpande sedlar uppgick till 231,6 miljoner mark.

Per 31 december 1916 hade valutan för sedelutgifning ökats till 580,3 miljoner mark, hvaraf 42,7 miljoner mark i guldmynt och omyntadt guld, 0,9 miljoner mark i finskt silfvermynt samt 536,7 miljoner mark i utländska valutor, den obegagnade sedelutgifningsrätten till 76,1 miljoner mark och beloppet utelöpande sedlar till 421,3 miljoner mark, medan Banken utlåning nedgått till 43,9 miljoner mark. På upp- och afskrifningsräkning var hos Banken innestående per 31 december 1915 145,8 miljoner mark och per 31 december 1916 125,3 miljoner mark, hvaraf resp. 9,1 och 9,3 miljoner mark i räkning med statsverket.

Af Bankens utländska valutor utgjorde dess tillgångar i kontokurantfordringar i Ryssland, ryska statsobligationer och -växlar samt rubelsedlar vid 1915 års utgång 105,5 miljoner rubel och vid 1916 års slut 202,0 miljoner rubel.

Beloppet utelöpande sedlar var lägst den 8 januari eller 224,5 miljoner mark och högst den 31 december eller 421,3 miljoner mark.

De enskilda bankernas tillgångar i växlar å utländskt mynt och tillgodohafvanden i utlandet, som vid årets ingång utgjort 0,6 miljoner mark, hade intill den 30 november förbytts till en skuld å 11,1 miljoner mark, medan under samma tid deras inhemska utlåning stigit från 780,6 till 978,6 miljoner mark eller med 198,0 miljoner mark emot en stegring under motsvarande månader af åren 1915 och 1914 af resp. 10,7 och 27,3 miljoner mark, samt insättarenes å depositions- och löpande räkning tillgodohafvanden i bankerna ökats från 817,5 till 1035,5 miljoner mark eller med 218,0 miljoner mark emot en ökning af 111,4 miljoner mark under januari—november 1915 och 14,2 miljoner mark under januari—november 1914. Sin tillgång i obli-

gationer ökade de enskilda bankerna under året väsentligt, eller från 54,4 miljoner mark vid årets ingång till 150,9 miljoner mark per 30 november. Bankernas sammanlagda kassabehållning utgjorde den 1 januari 163,8 och den 30 november 161,8 miljoner mark.

Insättarenes i landets sparbanker tillgodohafvanden ökades under januari—september månader år 1916 från 344,3 till 413,3 miljoner mark eller med 69,0 miljoner mark emot en ökning af resp. 24,7 och 1,8 miljoner mark under motsvarande månader af åren 1915 och 1914.

Dispositionen af vinstmedlen.

Enligt Finlands Banks bokslut uppgår nettovinsten för år 1916 till Fmk. 4,198,316 :52. Härtill bör läggas de 4,000,000 mark som, sedan af Landtdagen för särskilda åtgärder eventuellt beviljade anslag icke vunnit Kejsarens och Storfurstens godkännande, äro odisponerade af tidigare års vinstmedel, hvarför Finlands Banks disponibla vinst uppgår till Fmk. 8,198,316: 52.

Finlands Banks bokslut för år 1915 utvisade emellertid en förlust af Fmk. 21,285,358: 83, som med ett belopp af Fmk. 9,481,801: 50 betäcktes ur reservfonden, hvilken härigenom nedgick till Fmk. 62,586,132: 70. Då Bankens uppgift är att upprätthålla stadga och säkerhet i landets penningeväsen, och det särskildt under nuvarande förhållanden är nödigt att bevara Bankens ställning så stark som möjligt, tillåta sig Bankfullmäktige uttala, att Bankens fördel kräfver att hela disponibla vinsten öfverföres till reservfonden.

Särskilda af Bankfullmäktige handlagda ärenden.

1 §.

Bestämningar angående Bankens växel- och lånerörelse.

De räntesatser, hvilka enligt den 9 januari 1915 meddelade föreskrifter tillämpats vid Bankens lånerörelse sänktes den 18 maj genomgående med en half procent, så att räntesatserna kommo att utgöra:

5 procent vid diskontering af rena affärsväxlar och enskilda bankers depositionsbevis, med en löptid icke öfverstigande tre månader;

5 ½ procent vid diskontering af enahanda växlar och depositionsbevis med längre löptid än tre månader ända till sex månader;

6 procent vid diskontering af öfriga växlar, oberoende af deras längre eller kortare löptid;

5 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings å utländskt mynt lydande samt med statsgaranti försedda obligationer samt utländska, af staten utfärdade eller med statsgaranti försedda obligationer;

5 ½ procent för hypotekslån och kassakreditiv, hvilkas säkerhet utgöres af andra slags obligationer, depositionsbevis och inteckningar; samt

6 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot aktier.

Oförändrade bibehöllos bestämningarna angående inträdesafgiften för kassakreditiven, utgörande ½ procent för år, och Direktionens rätt att i förekommande fall vid diskontering af växlar, hvilka icke äro att betraktas såsom rena affärsväxlar, tillämpa de för rena affärsväxlar gällande satser samt enkannerligen att beräkna dessa sistnämnda satser för växlar, som rediskonteras af privatbankerna, hvarjämte Bankens Direktion berättigades att fortfarande i särskilda fall efter pröfning medgifva lindring i räntesatserna med högst en half procent, till underlättande af trävarurörelsens i följd af kriget försvårade ställning.

2 §.

Åtgärder, som angå enskilda personers förbindelser till Banken.

År 1916 hafva Bankfullmäktige behandlat sammanlagdt sex ansökningar om ackord, beträffande hvilka uti protokollen för den 24 januari, 1 juli, 14 och 16 oktober samt 11 december närmare redogöres.

På Direktionens framställning hafva Bankfullmäktige förordnat att särskilda, vid tidigare bokslut till osäkra fordringar öfverförda poster, å hvilka intet mera kan inflyta, utgörande sammanlagdt 105,650 mark 3 penni, skola helt och hållet afskrifvas.

3 §.

Revision af Finlands Bank.

Den uti Finlands Banks reglemente påbjudna revisionen af Bankens förvaltning för år 1915 har verkställts af Landtdagens senast valda revisorer under mars och april månader 1916. I enlighet med revisorernas tillstyrkan hafva Bankfullmäktige, med stöd af stadgandena härom i Bankens reglemente, under förutsättning att revisionen af Landtdagen godkännes, å Landtdagens vägnar den 3 april 1916 meddelat Bankdirektionen ansvarsfrihet för Bankens förvaltning under år 1915.

4 §.

Granskning af Bankens låneröreIse.

För hvarje månad hafva Bankfullmäktige på grund af Bankens böcker och räkenskaper samt rapporterna från afdelningskontoren verkställt sådan granskning af Bankens rörelse och utlåning, som i 4 § af den för Fullmäktige utfärdade instruktionen föreskrifves. Därjämte hafva Bankfullmäktige granskat Direktionens memorialprotokoll.

5 §.

Inventeringar: a) hufvudkontoret.

Jämlikt stadgandet i 40 § uti Finlands Banks reglemente hafva Bankfullmäktige verkställt inventering af hufvudkontorets kassahvalf och samtliga kassor äfvensom låne- och säkerhetshandlingar samt depositioner den 10, 11, 12, 13, 14 och 19 oktober. De vid sagda inventeringar konstaterade resultaten, hvilka delgifvits Direktionen, hafva varit med Bankens böcker öfverenstämmande.

b) vid afdelningskontoren.

Beträffande Bankens afdelningskontor hafva Bankfullmäktige, på samma gång förordnanden för de af fullmäktige utsedda diskontledamöterne utfärdats, jämväl anmodat desse att en gång i månaden, på tider, som de själfva funne för godt att i hvarje fall särskildt bestämma, verkställa föreskrifna inventeringar.

Dessutom hafva inspektioner förrättats:

vid kontoret i Joensuu den 21 och 22 mars af Bankdirektören Basilier;

vid kontoret i Sordavala den 23 mars af Bankdirektören Basilier;

Vid kontoret i Åbo den 4 och 5 maj af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Tavastehus den 18 och 19 maj af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Jyväskylä den 20 och 21 maj af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Kotka den 29 och 30 september af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Petrograd den 1 och 2 oktober af Bankdirektören von Collan;

vid kontoret i Wiborg den 27 och 28 oktober af Bankdirektören Basilier;

vid kontoret i S:t Michel den 16 och 17 november af Bankdirektören von Collan;

vid kontoret i Tammerfors den 23—25 november af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Björneborg den 27 och 28 november af t.f. Bankdirektören Broberg;

vid kontoret i Kuopio den 29 och 30 november af Bankdirektören Järnefelt;

vid kontoret i Uleåborg den 7 och 8 december af t.f. Bankdirektören Broberg; samt

vid kontoret i Nikolaistad den 9 och 10 december af t.f. Bankdirektören Broberg.

6 §.

Åtgärder rörande Bankens fastigheter och kontorslokaler: a) kontoret i Kuopio; b) hufvudkontoret; c) kontoret i Petrograd.

På Direktionens framställning beviljade Bankfullmäktige den 18 maj 2,900 mark 50 penni för reparationer i Kuopio kontors byggnad.

För utvidgning af den lokal, hvari Bankens sedeltryckeri är inrymdt, beviljades den 5 juni 5,000 mark.

I skrifvelse af den 21 juni föreslog Direktionen, att enär kontorets i Petrograd lokal är trång och äfven i öfrigt för ändamålet olämplig samt en fullt tillfredställande lokal icke stode att upphyra, för kontoret måtte för ett pris af 2,200,000 rubel inköpas en gård med godt affärsläge vid Nevsky prospekt i hörnet af Lilla Stallhofsgatan midtemot Kasanska kyrkan, med en tomtareal af 1584 m² och bebyggd med ett stenhus i fem våningar, hvilken gård ägdes af bröderne Oskar Herman och Karl Herman Hansen.

Emedan Bankfullmäktige ansågo förvärfvandet af eget hus för Finlands Bank i Petrograd af behofvet påkalladt samt funno förenämnda köpeanbud vara för Banken fördelaktigt, befullmäktigades Direktionen den 1 juli att för Bankens räkning inköpa ifrågavarande gård och för sådant ändamål af Bankens medel använda högst 2,200,000 rubel. Köpet blef afslutadt och är numera lagståndet.

På Direktionens förslag berättigade Bankfullmäktige den 31 juli Direktionen att för kontorets i Petrograd lokal, hvilken för närvarande betingar en årshyra af 3,200 mark, erlägga fordrad hyresförhöjning af 920 rubel för år, räknadt från den följande 1 september.

7 §.

Åtgärder till afhjälpande af bristen på skiljemynt.

Oaktadt Bankfullmäktige under år 1915 vidtogo åtgärder för prägling af silfverskiljemynt till ett belopp af 3,900,000 mark och af kopparmynt för inalles 450,000 mk, samt efter därtill utverkadt bemyndigande dessutom sedlar å en marks valör utgåfvos till ett belopp af nära 3½ miljon, förspordes fortfarande en stegrad efterfrågan på småmynt. På Bankfullmäktiges därom gjorda framställning anbefallde myntverket för den skull under år 1916 att ytterligare prägla 50 pennis stycken 4,000,000 mark, 25 pennis stycken 1,600,000, 10 pennis stycken 200,000 mark, 5 pennis stycken 300,000 mark samt 1 pennis stycken 50,000 mark, hvarjämte Kejserliga Senaten i anseende till svårigheten att från utlandet erhålla silfver till skiljemynt på grund af Bankfullmäktiges framställning bemyndigade Finlands Bank att låta nedsmälta 2 och 1 marks stycken till ett belopp af 500,000 mark för att ånyo präglas till 50 och 25 pennis stycken.

Emedan under sommaren ännu syntes osäkert om Finlands Bank i behörig tid skulle erhålla tillräckligt silfver för prägling af skiljemynt, föreslog Direktionen i skrifvelse

af den 20 juni att 50 och 25 pennis sedlar skulle utgifvas. Bankfullmäktige funno den föreslagna utvägen vara påkallad af nödig försigtighet för den händelse att tillräckligt silfver icke skulle kunna till landet införas, samt afläto förty den 15 augusti underdånig framställning om bemyndigande för Finlands Bank att utgifva 50 och 25 pennis sedlar att af Banken inlösas med guld, i hvilket afseende ritningar jämte beskrifning såväl till dessa sedlar, som för en marks sedlar af ny typ bifogades i och för stadfästelse. Den 29 augusti meddelade Kejserliga Senatens Finansexpedition, att Senaten på grund af Bankfullmäktiges framställning bemyndigat Finlands Bank att utgifva 50 och 25 pennis sedlar till nödigt belopp, att af Banken framdeles inlösas i guld, samt godkänt förslaget till nya enmarkssedlar.

Då Banken senare bekommit silfver, har tillsvidare bristen på silfvermynt afhjälpts och utgifvandet i rörelsen af småsedlar kunnat undvikas.

8 §.

Förbränning af förslitna sedlar.

Efter hand som förslitna sedlar till större antal samlats i hufvudkontoret hafva Bankfullmäktige låtit uppräkna dessa sedlar, hvilka därefter förbränts. Å sammanträdena den 8, 10, 12 och 14 januari, den 20, 22, 25, 27 och 29 maj, den 11, 13, 15, 18, 20 och 22 september, den 12, 14, 16, 17, 19, 21, 23 och 25 oktober samt den 9, 11, 13, 16, 18, 20, 22 och 24 november har sålunda uppräknats och förbränts af Bankens sedlar sammanlagdt 55,585,013 mark och 10 rubel, hvaraf

1,000 marks sedlar	10,320	stycken
500 » »	3,430	»
100 » »	138,209	»
50 » »	111,204	»
20 » »	383,408	»

10 marks sedlar	561,319	stycken
5 » »	1,413,512	»
1 » »	3,820,003	»
10 rubels »	1	»

Dessutom hafva förslitna sedlar uppbränts på föranstaltande af Bankens revisorer till belopp af 11,291,095 mark.

9 §.

Bankkommissarierna.

Tjänstledighet dels för sjukdom, dels af andra orsaker har under år 1916 åtnjutits af nedannämnda kontorsföreståndare, nämligen:

i Nikolaistad Axel Timgren från den 12 mars till den 12 april, under juli månad samt under sex veckor, räknadt från den 6 november;

i Jyväskylä Ivar Oskar Ruotzi under juni månad;

i Wiborg Max Sabelli från den 1 till den 16 augusti;

i S:t Michel Knut Gustaf Åkesson under juni månad; samt

i Uleåborg Johan Edvard Rehnbäck från den 16 augusti till samma månads utgång.

Under förenämnda ledigheter hafva enligt Bankfullmäktiges förordnande bankkommissariebefattningarna i regeln förestått af kassörerne vid resp. kontor.

För öfrigt har under sommaren semesterledighet beviljats föreståndarene för kontoren på en månad, hvarjämte några kontorsföreståndare af Direktionen på ansökan tilldelats kortare tids ledighet, dock icke utöfver en vecka för gången.

10 §.

Diskontkomitéerna.

För år 1917 utsågo Bankfullmäktige till ledamöter och suppleanter i diskontkomitéerna vid Bankens kontor i landsorten:

i *Tavastehus* till ledamöter Ingeniören Johan Henrik Holmén och Handlanden Anders Gustaf Skogster samt till suppleanter förre Landssekreteraren Karl Uno Chydenius och Handlanden Verner Fredriksson;

i *Joensuu* till ledamöter Lektorn Aaro Markkanen och Justitierådmannen Tauno Edvard Berner samt till suppleanter Affärsmännen Niilo Suihko och Karl Henrik Eliel Porthan;

i *Jyväskylä* till ledamöter Verkställande direktören Hugo Wilhelm Parviainen och Borgmästaren Hjalmar Hugo Ossian Hollmérus samt till suppleanter Apotekarene Frans Johan Lorentz Spolander och Eugen Mansnerus;

i *Kotka* till ledamöter Stadskamreraren Gösta Nordgren och Första stadsläkaren Viktor Hugo Alfthan samt till suppleanter Disponenten Erik Emil Saxell och Affärsmannen Artur Jakob Lemke;

i *Kuopio* till ledamöter Häradshöfdingen Frans Oskar Möller och fabrikanten Johan Fredrik Dahlström samt till suppleanter Prokuristen Reino Brunila och Vicehäradshöfdingen Ukko Emil Hjalmar Andersin;

i *S:t Michel* till ledamöter Kommerserådet Carl Fredrik Pöndinen och Trafikinspektören August Fredrik Granfelt samt till suppleanter Kaptenen Woldemar Winter och Depotföreståndaren Edvin Alléen;

i *Nikolaistad* till ledamöter Handlanden Tuomas Laurell och Vicekonsuln Lennart Eliel Backman samt till suppleanter förre Bankdirektören Arthur Ludvig Berger och Hofrättsnotarien Henrik Johannes Boström;

i *Uleåborg* till ledamöter Kommerserådet Fredrik Adolf Riekki och Justitierådmannen Torsten Lundberg samt till suppleanter Politierådmannen Oskar Gustaf Laurin och Handlanden Herman Andersson;

i *Björneborg* till ledamöter Häradshöfdingen, Lagman Theodor Leopold Eck och Kontorsföreståndaren Claes Gotthard von Rehausen samt till suppleanter Fabrikanten Fritz Arthur Jusélius och Stadskamreraren Johan Leineberg;

i *Sordavala* till ledamöter Häradshöfdingen Karl Gustaf Berg och Handlanden Wilhelm Sorvali samt till suppleanter Handlanden Ossian Evert Kivinen och affärsmannen Alexander Johan Nissin;

i *Tammerfors* till ledamöter Kommerserådet Fabian Klingendahl och Justitierådmannen Kaarlo Kustaa Haljala samt till suppleanter Fabrikanten Johan Niklas Salminen och Handlanden Anton Hahl;

i *Åbo* till ledamöter Politierådmannen Ernst Petter Johan Thomé och Handlanden Evert Wilhelm Nylund samt till suppleanter Kaptenen, Friherre Rolf Maximilian Carpelan och Handlanden Axel Valfrid Wiklund;

i *Wiborg* till ledamöter Konsularagenten Carl Edvin Ekström och Justitieborgmästaren Ivar Gebhard Alopaeus samt till suppleanter Handlanden Paul Sergejeff och Justitierådmannen Paul Jakob Immanuel Wiklund.

i *Petrograd* har till inventeringsman förordnats Chefen för Finska Passexpeditionen, Verkliga Statsrådet Friherre Theodor Bruun och till suppleant för honom Äldre biträdande expeditionssekreteraren vid Hans Majestät Kejsarens kansli för Finland, Jurisutriusquekandidaten, Statsrådet Konstantin Lisitzin.

11 §.

Bankfullmäktiges tjänstgöring.

Af Bankfullmäktige voro år 1916 i tur att afgå, af de tre fullmäktige, hvilka äga deltaga i alla förekommande ärenden, Professorn Kaarlo Juho Ståhlberg samt af de tre fullmäktige, hvilka äga deltaga uti ärenden, som ankomma å samtliga fullmäktiges handläggning, Kommerserådet Gösta Björkenheim, hvilka det dock, enär nytt val icke försiggått, tillkommit att fortfarande kvarstå vid sitt uppdrag.

Vid tillfälligt förfall hafva såsom bankfullmäktige tjänstgjort herrar Lahdensuo, Listo, Hallstén, Idman och Lavonius.

12 §.

Särskilda anslag:
a) semesteranslag;

Af det å stat upptagna anslaget för beredande af semesterledighet åt Bankens ämbets- och tjänstemän har under år 1916 användts 18,603 mark 35 penni. Bankfullmäktiges beslut beträffande dispositionen af semesteransslaget äro antecknade i protokollet för den 6 maj.

b) pensioner;

Sedan Direktionen på anhållan beviljat kassörsbiträdet vid hufvudkontoret fröken Fanny Wirzén afsked ur tjänsten, hafva Bankfullmäktige, på Direktionens framställning, den 24 januari enligt 63 § i reglementet för Finlands Bank tillagt fröken Wirzén ett lifstidsunderstöd af 1,800 mark om året.

Registratorn i Banken fru Karin Jääskeläinen, hvilken af Direktionen beviljats ansökt afsked ur tjänsten, tilldelades af Bankfullmäktige den 1 juli den henne tillkommande lifstidspension af 750 mark om året.

c) diskretionsmedlen;

Under året har ur diskretionsmedlen i tillfälliga anslag utgivits sammanlagdt 1,268 mark 40 penni.

d) expensemedlen.

För år 1917 hafva Bankfullmäktige på förslag af Direktionen beviljat följande belopp expensemedel att användas vid Bankens filialkontor, nämligen vid kontoren i Björneborg, Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio, S:t Michel och Kotka 1,500 mark för hvarje, vid kontoret i Jyväskylä 1,200 mark, vid kontoren i Joensuu och Tavastehus 1,000 mark för hvartdera, vid kontoret i Sordavala 1,800 mark, vid kontoret i Viborg 4,500 mark, vid kontoren i Åbo och Tammerfors 2,000 mark för hvartdera samt vid kontoret i Petrograd 2,500 mark.

13 §.

Extra anslag till förbättrande af Bankens tjänstemäns och betjäntes aflöning.

På grund af att Finlands Landtdag den 18 maj 1911 berättigat Bankfullmäktige att från samma års början, till förbättrande af Finlands Banks tjänstemäns och betjäntes ekonomiska ställning samt öfriga tilläfventyrs nödiga förvaltningsutgifter, använda af Bankens medel ända till 80,000 mark om året, har i enlighet med Bankfullmäktiges den 20 december 1915 och den 18 januari 1917 fattade beslut år 1916 af sagda anslag användts till förbättrande af Bankens tjänstemäns och betjäntes aflöning 63,634 mark 79 penni samt för anställande af extra tjänstgörande 16,365 mark 21 penni.

För år 1917 hafva Bankfullmäktige tillsvidare beviljat till förbättrande af Bankens tjänstemäns och betjäntes aflöning 65,164 mark att användas på hufvudsakligen enahanda sätt som år 1916.

14 §.

Tillfälliga extra tjänstemän.

Emedan arbetet vid Bankens hufvudkontor och i några af dess filialkontor under året fortfarande väsentligen ökats, hufvudsakligen genom växling af ryskt mynt, hafva Bankfullmäktige på Direktionens framställning berättigat densamma:

att vid kontoret i Viborg tillsvidare öppna en andra kassa för växling af ryskt mynt, stor 100,000 mark, samt att till betäckande af däraf föranledda utgifter använda 175 mark i månaden;

att vid kontoret i Björneborg tillsvidare anställa ett kassörsbiträde mot en aflöning af 100 mark i månaden samt att tillsvidare öppna en andra kassa för växling af finskt mynt och till däraf uppkommande kostnader månatligen använda 200 mark;

att vid kontoret i Viborg tillsvidare öppna en andra fullständig växelkassa och för bestridande af därmed förenade utgifter använda 200 mark i månaden samt att tillsvidare bibehålla det för sommarmånaderna antagna kassörsbiträdet, mot en månatlig aflöning af 100 mark;

att vid kontoret i Åbo tillsvidare anställa ett andra kassörsbiträde mot en aflöning 110 mark i månaden samt

att hvarje dag öppenhålla den i sagda kontor öppnade extra växelkassan, som härintills hållits öppen i mån af behof.

att vid kontoret i Petrograd öppna en andra kassa för köp och försäljning af ryskt mynt samt att till betäckande af däraf föranledda utgifter använda 200 mark i månaden; samt

att vid Bankens hufvudkontor tillsvidare öppna en extra tredje kassa, stor 100,000 mark och en lika stor tredje extra växelkassa samt för däraf föranledda utgifter använda, för den tredje kassan 350 mark i månaden och för extra tredje vexelkassan 8 mark om dagen.

I betraktande däraf att det i Bankens stat för anställande af extra tjänstemän upptagna anslag, stort 85,000 mark, tillökt med det belopp, som af Bankfullmäktige därutöfver för samma ändamål anvisats af det i nästföregående § omförmälda anslag om 80,000 mark, icke fullt förslagit till förenämnda extra tjänstemäns aflönande, har det blifvit nödvändigt att föra en del af sagda utgifter på omkostnaders konto såsom i 54 § i reglementet för Finlands Bank förutsättes.

15 §.

Dyrtidstillägg åt Bankens tjänstemän och betjänte.

I betraktande däraf att prisen på lifsmedel och öfriga förnödenheter ytterligare kännbart stigit sedan Bankfullmäktige den 15 november 1915 beviljat de i Bankens tjänst anställda personer, hvilkas aflöningsförmåner i Banken icke öfverstiga 6,000 mark, tillsvidare ett dyrtidstillägg från 2 ½ till 30 procent, räknadt från den 1 september samma år, beviljade Bankfullmäktige den 10 november 1916, på Direktionens framställning, i stället för detta tidigare tillagda, numera otillräckligt befunna dyrtidstillägg, åt de i Bankens tjänst anställda personer ett förhöjdt dyrtidstillägg, räknadt från den 1 förutgångne juli till utgången af juni månad 1917, såvida icke Landtdagen därförinnan annorledes förordnar, utgörande från 10 till 50 procent, beroende af aflöningens storlek och antalet personer, som löntagaren äger försörja. Tillika beslöto Bankfullmäktige att äfven åt Direktionens medlemmar skulle utbetalas dyrtidstillägg efter enahanda beräkningsgrund. Detta dyrtidstillägg har beräknats medföra en månatlig utgift af 10,537 mark.

16 §.

Åtgärder beträffande Landtdagens lokal.

Då den tid, för hvilken lokal för Landtdagens sammanträden och dess kansli upphyrts i gården N:o 15 vid Regeringsgatan i denna stad, den 1 juni 1917 tilländagår, och det icke kunde antagas att frågan om förlängning af nu gällande hyresaftal eller uppgörande af nytt sådant därförinnan skulle hinna behandlas af Landtdagen, öfverlämnade Bankfullmäktige den 10 oktober, på framställning af Landtdagens ekonom, åt denne att med ägaren af förenämnda gård inleda underhandlingar om förhyrande af Landtdagens nuvarande lokal på ett år, räknadt från den 1 juni 1917, med rätt att förlänga hyresaftalet på tre år.

Helsingfors den 12 februari 1917.

E. G. Palmén.

K. J. Ståhlberg. Karl Söderholm. Gösta Björkenheim.

Heikki Renvall. A. Listo.

Axel Th. Möller.

Bilaga till Finlands Landtdags Bankfullmäktiges berättelse för år 1916.

Öfversigt

af

Finlands Banks ställning och verksamhet under åren 1915—1916.

		Sid.
I.	Finlands Banks ställning ultimo December 1915	2
II.	» » » » » 1916	4
III.	Tablå utvisande Finlands Banks ställning vid utgången af hvarje qvartal 1915—1916	6
IV.	Tablå öfver Bankens obegagnade sedelutgifningsrätt vid utgången af hvarje månad 1915—1916	8
V.	Bankens kassabestånd vid utgången af åren 1915—1916.	9
VI.	Bankens kassaomsättning åren 1915—1916	10
VII.	Resultatet af Bankens verksamhet åren 1915—1916 . .	11
VIII.	Vinstmedels räkning åren 1915—1916	12

I. Finlands Banks ställning

Aktiva.

Valuta för sedelutgifning.

Metallisk kassa:						
Finskt guldmynt	28,474,980	—				
Ryskt och utländskt guldmynt	13,568,799	37				
Omyntadt guld	596,526	47				
Guld hos myntverket	467	07	42,640,772	91		
Finskt silfvermynt			1,300,807	—		
Obligationer å utländskt mynt			65,850,918	78		
Korrespondenter i utlandet			253,648,259	98		
Banksedlar och kuponger å utländskt mynt			3,121,483	94		
Vexlar å utländskt mynt			4,643,496	31	371,205,738	92
Inhemsk utlåning.						
Vexlar å finskt mynt			51,697,031	59		
Hypotekslån			8,839,599	31		
Kassakreditiv			3,184,739	25	63,721,370	15
Öfriga tillgångar.						
Obligationer i Tyskland			10,391,241	99		
Korrespondenter i Tyskland och Österrike			22,504,532	86		
Omyntadt silfver			232,196	08		
Finskt kopparmynt			42,790	49		
Obligationer å finskt mynt			4,805,869	—		
Diverse räkningar			79,734	36		
Saldo af upplupna räntor			615,060	48		
Bankfastigheter	3,642,532	99				
Inventarier	100	—	3,642,632	99	42,314,058	25
Fmk					477,241,167	32

ultimo December 1915.

Passiva.

Vid anfordran betalbara förbindelser.

Utelöpande sedlar					231,614,134	—
» postremissvexlar	3,020,787	61				
» invisningar på kontoret i Petrograd	333,387	99	3,354,175	60		
Upp- och afskrifningsräkn. med statsverket	9,074,086	93				
» » » » andra	136,688,720	31	145,762,807	24		
Inkassovexlar	215,331	98				
Korrespondenter i utlandet	1,868,677	82				
Diverse räkningar	2,639,907	98	4,723,917	78		
Reserverade vinstmedel			200,000	—	385,655,034	62
Grundfond			25,000,000	—		
Reservfond	58,943,499	71				
Värdet af bankfastigheter och inventarier	3,642,632	99	62,586,132	70	87,586,132	70
Vinstmedel:						
För statsändamål eventuelt reserverade					4,000,000	—

Valuta för sedelutgifning	371,205,738: 92	
Derutöfver eger Banken utgifva sedlar för	70,000,000: —	441,205,738: 92
Afgår: ofvan specificerade avista förbindelser	385,655,034: 62	
Å beviljade kassakreditiv innestående	1,749,460: 75	387,404,495: 37
Obegagnad sedelutgifningsrätt Fmk		53,801,243: 55

Fmk					477,241,167	32

II. Finlands Banks ställning ultimo December 1916.

Aktiva.

Valuta för sedelutgifning.

Metallisk kassa:						
Finskt guldmynt	28,511,170	—				
Ryskt och utländskt guldmynt	13,583,582	45				
Omyntadt guld	556,023	53	42,650,775	98		
Finskt silfvermynt			941,978	—		
Obligationer å utländskt mynt			256,883,653	—		
Korrespondenter i utlandet			275,106,696	56		
Banksedlar och kuponger å utländskt mynt			2,642,188	26		
Vexlar å utländskt mynt			2,121,184	80	580,346,476	60

Inhemsk utlåning.

Vexlar å finskt mynt			34,171,159	68		
Hypotekslån			5,583,567	63		
Kassakreditiv			4,191,932	80	43,946,660	11

Öfriga tillgångar.

Obligationer i Tyskland			10,391,241	99		
Korrespondenter i Tyskland och Österrike			22,448,297	86		
Omyntadt silfver			5,878	86		
Finskt kopparmynt			27,026	98		
Obligationer å finskt mynt			4,401,429	—		
Diverse räkningar			417	35		
Silfver hos myntverket			47,588	41		
Saldo af upplupna räntor			2,331,806	37		
Bankfastigheter	3,554,444	70				
Inventarier	100	—	3,554,544	70	43,208,231	52
Fmk					667,501,368	23

Passiva.

Vid anfordran betalbara förbindelser.

Utelöpande sedlar					421,284,106	—		
» postremissvexlar	1,135,667	93						
» invisningar på kontoret i Petrograd	67,352	20	1,203,020	13				
Upp- och afskrifningsräkn. med statsverket	9,251,636	24						
» » » » andra	116,076,202	53	125,327,838	77				
Inkassovexlar	769,052	72						
Korrespondenter i utlandet	16,043,864	96						
Diverse räkningar	7,177,124	72	23,990,042	40	571,805,007	30		
Grundfond			25,000,000	—				
Reservfond	58,943,499	71						
Värdet af bankfastigheter och inventarier	3,554,544	70	62,498,044	41	87,498,044	41		
Vinstmedel:								
Odisponerade					8,198,316	52		

Valuta för sedelutgifning	580,346,476: 60		
Derutöfver eger Banken utgifva sedlar för	70,000,000: —	650,346,476: 60	
Afgår: ofvan specificerade avista förbindelser	571,805,007: 30		
Å beviljade kassakreditiv innestående	2,446,267: 20	574,251,274: 50	
Obegagnad sedelutgifningsrätt Fmk		76,095,202: 10	
Fmk			667,501,368 23

III. Tablå utvisande Finlands Banks ställning vid utgången af hvarje qvartal åren 1915—1916.

Aktiva.

År.	Dag.	Månad.	Valuta för sedelutgifning.				Inhemsk utlåning.	Öfriga tillgångar.
			Guld.	Finskt silfvermynt.	Utländska valutor.	Summa valuta för sedelutgifning.		
1914	31	December	42,674,099	1,666,183	115,554,413	159,894,695	90,633,851	38,752,333
1915	31	Mars	42,575,368	1,061,644	161,144,527	204,781,539	84,666,030	38,457,120
»	30	Juni	42,622,347	1,046,851	214,606,274	258,275,472	79,524,902	38,070,077
»	30	September	42,648,929	604,722	279,446,701	322,700,352	73,178,493	36,942,051
»	31	December	42,640,773	1,300,807	327,264,159	371,205,739	63,721,370	42,314,058
1916	31	Mars	42,648,016	1,456,456	362,818,463	406,922,935	51,311,127	41,027,226
»	30	Juni	42,664,774	1,085,714	431,662,955	475,413,443	49,072,761	41,139,669
»	30	September	42,663,863	749,147	527,844,100	571,257,110	43,383,070	40,950,270
»	30	December	42,650,776	941,978	536,753,722	580,346,476	43,946,660	43,208,232

Passiva.

År.	Dag.	Månad.	Vid anfordran betalbara förbindelser.					Grund- och reservfonder.	Vinstmedel.
			Utelöpande sedlar.	Utelöpande postremissvexlar och invisningar på kontoret i Petrograd.	Upp- och afskrifningsräkning.	Inkassovexlar, statslåneannuiteter, utl. korrespondenter, diverse räkningar och disponerade vinstmedel.	Summa sedelstock.		
1914	31	December	141,724,276	982,719	23,416,364	10,224,659	176,348,018	96,799,578	16,133,282
1915	31	Mars	166,918,464	810,380	33,026,904	13,408,234	214,163,982	96,799,578	16,941,130
»	30	Juni	180,806,187	1,368,347	60,589,277	17,250,161	260,013,972	96,799,578	19,056,901
»	30	September	193,574,711	2,773,489	114,719,411	4,825,930	315,893,541	96,799,578	20,127,777
»	31	December	231,614,134	3,354,176	145,762,807	4,923,918	385,655,035	87,586,133	4,000,000
1916	31	Mars	284,380,128	1,600,541	112,150,981	4,868,798	403,000,448	87,586,133	8,674,707
»	30	Juni	317,066,661	1,103,702	147,800,151	2,302,617	468,273,131	87,586,133	9,766,610
»	30	September	366,935,079	1,232,536	146,875,123	39,489,277	554,532,015	87,586,133	13,472,302
»	30	December	421,284,106	1,203,020	125,327,839	23,990,042	571,805,007	87,498,044	8,198,317

IV. Tablå öfver Bankens obegagnade sedelutgifningsrätt vid utgången af hvarje månad åren 1915—1916.

	Bankens hela sedelutgifnings-rätt.	Summa sedelstock.	Innestående å beviljade kassakreditiv.	Obegagnad sedelutgifningsrätt.
	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.
År 1914 ultimo December .	229,894,695	176,348,018	3,129,830	50,416,847
» 1915 » Januari . .	248,708,827	192,896,477	2,282,906	53,529,444
» » » Februari .	261,435,366	205,888,861	1,987,210	53,559,295
» » » Mars . . .	274,781,539	214,163,982	1,977,464	58,640,093
» » » April . .	291,586,472	228,409,045	1,796,898	61,380,529
» » » Maj . . .	309,036,554	242,644,125	1,749,101	64,643,328
» » » Juni . . .	328,275,472	260,013,972	1,979,087	66,282,413
» » » Juli . . .	349,516,292	278,309,149	1,721,971	69,485,172
» » » Augusti .	368,948,348	294,480,482	1,469,059	72,998,807
» » » September.	392,700,352	315,893,541	1,405,279	75,401,532
» » » Oktober .	428,654,544	350,775,836	1,246,318	76,632,390
» » » November.	444,813,661	364,930,855	1,597,850	78,284,956
» » » December.	441,205,739	385,655,035	1,749,461	53,801,243
» 1916 » Januari . .	472,114,313	407,774,186	1,903,278	62,436,849
» » » Februari .	469,104,823	399,981,628	1,558,682	67,564,513
» » » Mars . . .	476,922,935	403,000,448	4,928,765	68,993,722
» » » April . .	495,077,315	419,550,388	4,987,536	70,539,391
» » » Maj . . .	531,303,859	453,116,628	4,501,065	73,686,166
» » Juni . . .	545,413,443	468,273,131	3,025,132	74,115,180
» » Juli . . .	551,240,179	470,796,611	3,876,107	76,567,461
» » » Augusti .	612,074,130	526,232,657	6,202,478	79,638,995
» » » September.	641,257,110	554,532,015	5,698,768	81,026,327
» » » Oktober .	659,184,115	574,242,357	5,314,436	79,627,322
» » » November.	651,788,101	565,332,694	2,510,760	83,944,647
» » » December.	650,346,476	571,805,007	2,446,267	76,095,202

V. Bankens kassabestånd vid utgången af åren 1915—1916.

	Ultimo Dec. 1915.	Ultimo Dec. 1916.
Finskt guldmynt	Fmk. 28,474,980: —	Fmk. 28,511,170: —
Ryskt och utländskt guldmynt	» 13,568,799: 37	» 13,583,582: 45
Omyntadt guld	» 596,526: 47	» 556,023: 53
» silfver	» 232,196: 08	» 5,878: 86
Finskt silfvermynt	» 1,300,807: —	» 941,978: —
» kopparmynt	» 42,790: 49	» 27,026: 98
Banksedlar och kuponger å utländskt mynt	» 3,121,483: 94	» 2,642,188: 26
Bankens egna sedlar	» 545,699,813: —	» 406,943,691: —
	Fmk. 593,037,396: 35	Fmk. 453,211,539: 08

VI. Bankens kassaomsättning åren 1915—1916.

Omsättningen på kassaräkning utgjorde i debet och kredit tillsammans år 1915 . . . Fmk. 4,455,924,751: 87
» » » » » » » » » » » » 1916 . . . » 7,652,218,665: 52

Fördelad på de skilda kontoren var denna omsättning:

	År 1915.	År 1916.
vid huvudkontoret i Helsingfors	Fmk. 2,156,814,534: 25	Fmk. 4,015,086,883: 53
» kontoret » Petrograd	» 1,047,712,875: 35	» 1,804,321,754: 02
» » » Wiborg	» 333,319,743: 37	» 490,449,428: 96
» » » Björneborg	» 181,417,332: 75	» 171,534,672: 89
» » » Åbo	» 155,885,233: 50	» 247,272,550: 73
» » » Tammerfors	» 141,356,378: 40	» 264,666,947: —
» » » Nikolaistad	» 101,725,749: 43	» 149,976,285: 92
» » » Kotka	» 68,584,332: 97	» 102,422,842: 08
» » » Joensuu	» 56,758,592: 65	» 53,340,744: 48
» » » Sordavala	» 53,312,610: 23	» 82,050,773: 57
» » » Uleåborg	» 44,209,254: 34	» 84,120,600: 93
» » » Kuopio	» 41,884,679: 08	» 58,594,994: 15
» » » Jyväskylä	» 33,363,635: 55	» 58,236,110: 37
» » » S:t Michel	» 20,962,438: 33	» 35,153,504: 13
» » » Tavastehus	» 18,617,361: 67	» 34,990,572: 76

VII. Resultatet af Bankens verksamhet åren 1915—1916.

	År 1915. Fmk.	pk.	År 1916. Fmk.	pk.
Kredit.				
Intressen å inhemsk utlåning	4,595,303	09	2,534,486	06
» » kontokuranter i utlandet	3,192,045	52	7,599,316	51
» » obligationer	1,279,033	07	7,312,355	41
Agio	6,609,467	80	10,459,570	48
Provisioner	301,026	59	644,414	68
Influtna osäkra fordringar	36,303	19	364,360	08
Saldo förlust	21,283,358	83	—	—
Summa	37,298,538	09	28,914,503	22
Debet.				
Löner och arvoden	664,705	31	761,743	66
Extra anslag	77,941	37	80,000	—
Pensioner	46,350	—	43,975	—
Bankfullmäktiges arvoden och expenser	19,539	99	19,566	26
Sedeltillverkningen	213,129	42	645,085	34
Diverse omkostnader	130,127	72	181,326	42
Agio, kursförlust å rysk valuta	35,713,756	03	19,710,672	42
Nedskattning af obligationer	403,788	25	3,273,817	60
Till osäkra fordringar öfverförda	29,200	—	—	—
Bankens nettovinst	—	—	4,198,316	52
Summa	37,298,538	09	28,914,503	22
Till förlustens täckande har använts:				
odisponerade vinstmedel	11,803,557	33	—	—
från reservfonden	9,481,801	50	—	—
Nettovinsten har öfverförts:				
till vinstmedelsräkningen	—	—	4,198,316	52

VIII. Vinstmedels räkning åren 1915 – 1916.

Ultimo Dec. 1914 innestående		Fmk. 16,133,282: 35
År 1916 tillkomna		» 4,198,316: 52
		Fmk. 20,331,598: 87
År 1915 till reservfonden, för bankbyggnader användt belopp	Fmk. 329,725: 02	
» » till vinst- och förlusträkningen	» 11,803,557: 33	» 12,133,282: 35
	Behållning ultimo Dec. 1916	Fmk. 8,198,316: 52

Helsingfors 1917. Finska Litter. Sällsk. tryckeri